

Ur-Baptistisk Pingst brev 165

”Målgång” med Andedop och tungotal – del 1

I och med att dop i den helige Ande, dessutom med det i Bibeln utlovade tecknet tungotal, inträffade i slutet på 1800-talet och början på 1900-talet, var ”väckelsens vägar” i Sverige på sätt och vis i mål. Men naturligtvis ska väckelsens absoluta målgång, ske först med Jesu återkomst och den eviga gemenskapen med honom. Dock, Andedop och tungotal blev alltmer återkommande i landet, efter att det 1885 hade skett i Norra Ny och Dalby i Värmland, och därpå 1898 i t.ex. Södermanland på Frälsningsarmén i Järna (se infobrev 163).

I den i många stycken kritiska boken av professor Emanuel Linderholm, ”Pingströrelsen i Sverige – ekstas, under och apokalyptik i nutida svensk folkreligiositet” (Albert Bonniers Förlag 1925), finns det historik som i ärendet är värd att aktualisera.

Men även delar av Linderholms kritik har sin rättmätiga plats. För det måste erkännas, att i och med att ”väckelsens vägar” inom frikyrkligheten, baptismen inräknad från 1848 – nådde fram till, eller snarare teologiskt återvände till den ursprungliga väckelsekällan från första Pingstdagen, så fanns det därmed ändå inget fullkomligt kristet liv på andra sidan ”målsnöret”. Det visade sig finnas ”diken” kring det sanna och äkta dopet i Anden och tungotalet. Överdrifter, egenheter, osundheter, extremism, suggestioner och manipulationer, kom att störa bilden av gudomlig helighet och härlighet.

Men det bör också sägas, att bara för att somligt i ett karismatiskt ”högtryck” kan verka egendomligt, eller att vissa beteenden liknar vad som kan förekomma inom ockultism – kan det därmed inte per automatik fastställas som sådant. Det gäller att pröva och ha koll på hur frukten blir. Tänk på att Jesus själv blev kallad för att vara demonisk då han drev ut onda andar. Och på första Pingstdagen ansåg folk att de som upplevt Anden var fulla av sött vin. Förresten, oavsett om någon talar i tungor, profeterar, ber för sjuka, bygger församling, avslöjar synd, sjunger lovsång, predikar, vittnar personligt eller lever sitt kristna liv – så är det bibliskt med prövning.

Samtidigt måste frågan ställas, vilka med kristen bekännelse skulle ha deltagit i folkmassan mot missionären om motsvarande hade hänt i Sverige idag – som vi läser i Apg 21:35-36, 22:22-23: ”När de nådde trappan var soldaterna tvungna att bära honom (Paulus), så våldsamt trängde folkmassan på, för de följde efter och skrek: ´Bort med honom!´...Så långt hade de lyssnat på honom, men nu

ropade de högt: 'Bort från jorden med den människan! Han borde inte få leva!' De skrek, slet av sig mantlarna och kastade upp damm i luften."

På sidan 110 i sin bok skriver Emanuel Linderholm att Frälsningsarméns tidning Stridsropet, den 1 juni 1898 hade följande text om rörelsen i Järna: "Mötena i Järna äro riksbekanta." Och i Svenska Morgonbladet berättades det att "så gott som hela socknens befolkning i Järna var ett med rörelsen". Det förekom att någon talade i tungor och någon annan uttydde tungotalet. Arméns lokal var i ropet: "Det var väckelse och liv. De brukade den tiden bedja i lokalen till kl. fyra på morgonen." I Vansbro i Dalarna hände också vid denna tid att det talades i tungor.

Låt oss nu flytta fram till bemärkelseåret 1907 för pingstväckelsen/rörelsen i Sverige (1913 organiserad som Pingströrelsen av Lewi Pethrus, idag Pingst FFS, alternativt Samfundet Pingst). I Norden uppstod väckelsen detta årtal först i Norge. Men den 25 januari kunde Närkes-Bladet, enligt Linderholm (sid. 119), meddela att undret med tungotal fortsatt att inträffa i Vansbro i Dalarna, då några personer igen, mest på enskilda möten, "talat med tungor". Linderholm skriver: "I Ludvika var det en ung man, som bad på ett så klingande och melodiskt språk, att vi tänkte, att det måste vara det himmelska tungomålet, han talade."

Linderholm fortsätter (sid. 122): "I Skövde baptistkapells lilla sal höll nu Jansson (den hemkomne svenskamerikanen A. G. Jansson (senare Andrew Johnson och sist Andrew Ek), rörelsens första offentliga tungomålsmöte i Sverige. 'Guds kraft var tillstädes', och den förste (vilket alltså inte stämmer, min anm.) som döptes av Guds ande i Sverige, var en skomakare, Gustav Loo, i Skövde...Så har Skövde äran av att vara hemorten för den svenska pingströrelsens urförsamling. Det upplevde tungomålstalandet före Stockholm (sid. 124)...I Örebro stod man nu äntligen i dessa dagar vid målet. Redan den 29 jan. kunde Närkes-Bladet meddela, att Jansson kommit till Örebro, deltagit i några möten i Filadelfiakyrkan samt där 'talat och sjungit på en mängd av de språk, som Gud givit honom'. Han ger, sägs det vidare, intryck av att vara full av frid och glädje. I sina enkla vittnesbörd talar han ock ständigt om den härliga frälsningen. I söndags kväll – den 27 jan. – uttalade han med stor kraft på främmande tungomål en rad bibelord och översatte dem omedelbart!"

Mer om "målgången" kommer i nästa infobrev.

Sigvard Svärd